

tage i den amerikanskledede aktion uden om FN – og dermed i strid med folkeretten.

FN's Sikkerhedsråd er nu sat ud af spillet – et kæmpe tilbageskridt for den internationale retsorden, vi også troede, Venstre og Det Konservative Folkeparti var tilhængere af. En ydmygelse af FN. Et NATO og et EU, der er splittet.

Den danske statsminister bidrog til splittelsen i EU ved at være medunderskriver på et læserbrev til støtte for USA's linje over for Irak – imod bl.a. Danmarks nærmeste naboer i Europa.

Den danske statsminister har valgt en anden kurs end de andre nordiske lande og Danmarks nærmeste europæiske naboer, faktisk en anden kurs end det meste af verden.

Alt tyder på, at det kun er meget få lande, der vil bakke op med direkte militært bidrag til den USA-ledede krig.

Socialdemokratiets linje har været den samme fra første færd. Vi har støttet FN-sporet for at lægge maksimalt pres på diktatoren i Bagdad.

Regeringen har skiftet spor og isoleret Danmark fra vore nærmeste naboer i Norden og EU.

Regeringen bringer Danmark og de danske soldater i en uholdbar situation.

Det er ikke rimeligt at sende danske soldater i krig på basis af et smalt flertal i Folketinget.

Socialdemokratiet har foreslået regeringen at sammensætte en storstilet humanitær indsats i samarbejde med de andre nordiske lande, styrke indsatsen for at gøre fremskridt i Mellemostkonflikten og forberede sig på stabiliserings- og genopbygningsindsatsen i Irak efter krigshandlingerne.

Et beslutningsforslag med ovenstående indhold vil kunne samle bred støtte i tinget.

Det har regeringen afvist. Det beklager Socialdemokratiet dybt.

Socialistisk Folkeparti mener, at krigen mod Irak kommer på et tidspunkt, hvor alle andre muligheder endnu ikke er udtømt. Krigen mod Irak kommer, efter at især USA og Storbritannien i månedsvis har forsøgt at få et flertal i FN's Sikkerhedsråd. Efterhånden som mulighederne for, at et såkaldt moralsk flertal ville kunne mobiliseres, svandt, og efterhånden som muligheden for at undgå et veto fra Frankrig fortonede sig, valgte en snæver gruppe af lande med USA i spidsen

at sætte sig ud over det gensidigt forpligtende internationale samarbejde, som FN repræsenterer.

Den latente trussel fra amerikansk side om at ville gå uden om FN har fra begyndelsen stillet FN i et dilemma: Hvis FN lod sig kue til at make ret, ville FN *de facto* sætte sin autoritet over styr. Hvis FN lod sit demokrati arbejde, og USA gik enegang, ville den reelle legitimitet lide et alvorligt knæk. Det sidste er den situation, vi nu står i. At klinke skårene efter denne legitimitetskrise bliver ikke nemt, og det internationalt forpligtende samarbejde i FN, med dets målsætning om en international retsorden, står alvorligt svækket.

Tilsidesættelsen af FN er et tilbageslag for den internationale retsorden. At Irak ikke har overholdt en lang række FN-resolutioner og indtil det sidste har været modstræbende i samarbejdet med FN's våbeninspektører er ubestrideligt. At Saddam Husseins styre er totalitært, menneskefjendsk og undertrykkende er også hævet over enhver tvivl. Det ville være ønskværdigt med et regimeskift i Bagdad, så dets tyranniske leder Saddam Hussein kunne komme for Menneskerettighedsdomstolen, og det ville være en stor humanistisk og demokratisk sejr.

Men i lyset af at Saddam Husseins regime kun har været muliggjort gennem en aktiv amerikansk støtte op gennem 1980'erne, er det efter Socialistisk Folkepartis mening noget hyklereri at udse sig netop Irak og Saddam Hussein som en særlig trussel mod menneskeheden. Dels fordi USA i vid udstrækning selv har bevæbnet diktatoren, jf. den såkaldte Riegel Report, dels fordi verden er fyldt med despoter, som med lige så stor ret burde fjernes fra magten og retsforfølges, og endelig fordi den lange mellemliggende periode siden USA's engagement i Irak i forbindelse med krigen mod Iran og hele efterspillet efter gidseltagningen i Teheran under præsident Jimmy Carter og frem til onsdag den 19. marts 2003 – altså mere end 20 år – har forværret den humanitære situation i Irak dramatisk. At Saddam Hussein ubestrideligt bærer det tungeste ansvar for dette er ubestrideligt. Men en lang række eksperter har ligeledes peget på verdenssamfundets medansvar. Hans von Sponeck, tidligere humanitær koordinator for FN, har således flere gange påpeget, at sanktionerne mod Irak har ramt civilbefolkningen hårdt. Den kritik er igen og igen blevet fremsat af de tidligere våbenin-